

Meno a priezvisko, škola:

Hodnotili:	Súčet bodov:
------------	--------------

Gymnázium Jána Adama Raymana, Mudroňova 20, Prešov

Test na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry 5. mája 2025

Pokyny k testu na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry (osemročné štúdium)

Pozorne si prečítajte ukážky a zadania.
Odpovede vpisujte na vyznačené miesta priamo do testu.
Pri otázkach s výberom odpovede svoj výber zakrúžkujte.
Pri otázkach s otvorenou odpoveďou dbajte na pravopis.
Ak sa pomýlite, pôvodnú odpoveď ~~prečarknite~~ prečiarknite a vedľa dopíšte novú.
Držíme vám palce!

1. Doplňte chýbajúce písmená.

Vyzeralo to, akob__ sa na r__bníčku pri ceste voľačo stalo, ale nestalo sa tam nič. Všetky kačice, práve keď plávali po vode – niektoré stáli dolu hlavou, lebo kačice to vedia – odrazu zamierili na bre___. V mokrej hline bolo v__dieť stop__ ich nôh a z dia__ky bolo počuť ich kv__kanie. Voda sa dôkladne sčerila, hoci ešte pred chvíľou bola lesklá ako zrkadlo, takže bolo v nej v__dieť každ__ strom a krík, čo rástol pri nej. I starý sedliack__ dom s derav__m štítom a lastovičím hniezdom, ale najm__ veľký ružový ker, plný kvetov, ktoré v__seli z múra takmer až celkom na hladinu a v nej sa všetko odzrkadľovalo ako na obraze, ale všetko hore noham___. A ke__ sa voda sčerila, celý obraz sa v nej pomiešal a stratil sa.

Dve kačacie pierka, čo vypadli kačiciam, keď utekali, hojdali sa na vode. Odrazu vzlietli, akoby bol vietor, ale vietor nebol. O chvíľu zase ticho ležali. Hladina bola opäť zrkadlovo hla__ká, zreteľne bolo v__dieť štít domu s lastovičím hniezdom a ružový ker. Každá ruža sa v nej zrkadlila. A všetky boli také krásne, ale samy to nevedeli, lebo nik im to nepovedal. Slnko im svietilo me__i jemné lupienky a bolo im ako nám, keď sa zabudneme v blažených myšlienk__ch.

(Zdroj: H. Ch. Andersen: Rozprávky Hansa Christiana Andersena, úryvok, upravené)

Ukážka č. 1

Na „trestnej“ lavici

Len čo skočí na ľad, kuje pikle.
Príkladný má pohyb, blafák, príklep.

Veľmi chce byť ako Chára, veru.
Chýba mu však trocha charakteru –

zas ho vylúčili, trik mu vyšiel,
sedí. Ona za ním, o rad vyššie.

Do vzduchu mu prstom kreslí love,
oceňuje tie hry presilové.

Môže na dievčati nechať oči,
s ňou by zvládol hoci ÓHá v Soči.

Tréner vrieska: „Na hokej sa nalad!“
No on hľadá na ňu, a nie na ľad!

Nehnevá ho povest' zlého muža,
ak je pri tom jeho verná múza.

Už sa ľúbia, nemôžu sa minúť,
prežil toľko krásnych trestných minút!

(Zdroj: Marián Hatala – Ľubo Guman: Spoveď záškoláka, 2014)

K ukážke č. 1 sa vzťahujú úlohy 2 – 8.

2. Zakrúžkujte možnosť, ktorá platí pre ukážku.

- A) Umelecký text písaný vo veršoch.
- B) Vecný súvislý text.
- C) Prozaický súvislý text.
- D) Dramatický text písaný vo veršoch.

3. Zakrúžkujte možnosť, ktorá z ukážky č. 1 vyplýva.

- A) Tréner nie je na hráča nahnevaný.
- B) Hokejista žije len pre hokej.
- C) Hokejista sa často necháva vylúčiť.
- D) Zápas sa hrá v Soči.

4. Vypíšte dvojicu slov, ktoré sa rýmujú z ukážky č. 1. _____

5. Z ukážky č. 1 vypíšte prídavné meno, ktoré sa stupňuje nepravidelne. _____

6. V slovnom spojení *trestné minúty* je prídavné meno

- A) akostné.
- B) vzťahové.

7. Zakrúžkujte možnosť, ktorá z ukážky č. 1 nevyplýva.

- A) Hokejista je zaľúbený. C) Hokejista sa na ľade vie dobre hýbať.
B) Dievča sedí s hokejistom na trestnej lavici. D) Hokejista nie je sústredený.

8. Z koľkých strof pozostáva báseň v ukážke č. 1? _____

Ukážka č. 2

Predstavujeme: Thomas Brezina

Moderátor, dramaturg, autor divadelných a rozhlasových hier, muzikálových textov, viacerých filmových a televíznych scenárov, ale hlavne známy spisovateľ knižiek pre deti a mládež – to je Thomas Brezina.

Narodil sa 30. januára 1963 vo Viedni, ale momentálne býva a pracuje v Londýne. Celkom isto patrí k najúspešnejším a najproduktívnejším autorom knižiek pre deti a mládež v nemecky hovoriacich krajinách. Je držiteľom niekoľkých literárnych cien v oblasti literatúry pre mládež. Jeho diela boli preložené do viac ako 30 jazykov.

Okrem literárnej tvorby pôsobí Thomas Brezina aj ako moderátor detských televíznych relácií a producent zábavných aktivít pre deti a mládež. Pôsobí ako vyslanec UNICEF, kde sa zasadzuje o práva mládeže.

Thomas Brezina: „Prišiel som na svet v roku 1963 bez písacieho stroja či počítača, ale prvú knižku som sa pokúsil napísať v ôsmich rokoch. V pätnástich som napísal päť televíznych scenárov a vyhral s nimi Veľkú rakúsku cenu pre mládež. Po maturite na gymnáziu som trochu študoval (zverolekárstvo a divadelnú vedu) a veľa pracoval pre televíziu. Od roku 1989 píšem knihy. Je ich už vyše sto a preložili ich do rôznych jazykov. Moje heslo znie: „Čítanie by malo byť dobrodružstvo.“ Píšem aj pre divadlo, vymýšľam hry na cédečká a ako vyslanec UNICEF sa zasadzujem za práva detí.“

(Zdroj: www.literama.sk, upravené.)

K ukážke č. 2 sa vzťahujú úlohy 9 – 14 .

9. Zakrúžkujte možnosť, ktorá z ukážky č. 2 nevyplýva.

- A) Thomas Brezina nie je len spisovateľom. C) Text je prevzatý z internetu.
B) Brezina píše detskú literatúru. D) Diela T. Brezina boli preložené do 30 jazykov.

10. Slovo *relácia* rozdeľte na slabiky. _____

11. Z prvého odseku vypíšte prídavne meno, v ktorom sa uplatnilo pravidlo o rytmickom krátení.

12. Z podčiarknutej vety vypíšte číslovku slovom. _____

13. Na základe ukážky č. 2 vyberte správnu možnosť.

• Thomas Brezina sa venuje len epike.	PRAVDA	LOŽ
• Thomas Brezina v tomto roku oslávil 62. narodeniny.	PRAVDA	LOŽ
• Jeho tvorbu si môžeme prečítať len po nemecky.	PRAVDA	LOŽ
• Tvorit' začal v materskej škole.	PRAVDA	LOŽ
• Thomas Brezina pracuje v Rakúsku.	PRAVDA	LOŽ

14. Z tretieho odseku vypíšte podstatné meno stredného rodu, ktoré sa skloňuje podľa vzoru mesto.

Ukážka č. 3

Listová zelenina

Divorastúca kapusta je horčici podobná rastlina, ktorú nájdeme rásť v Európe v oblasti Stredozemného mora. Ľudia v minulosti zbierali jej semienka a začali ju pestovať ako listovú zeleninu. Pre novú odrodu vyberali vždy semienka z rastlín s najväčšími listami. Postupne sa objavovali rastliny s čoraz väčšími listami.

V 5. storočí pred našim letopočtom sa objavil kučeravý kel, kapustovitá rastlina so zvlhými listami. Je to jedna z najstarších pestovaných plodín, ktorá je dodnes obľúbená.

Posledných 500 rokov sa ľudia snažili vyberať rastlinky kučeravého kelu s krátkymi tuhými stonkami. Postupne vznikla rastlina s mimoriadne dužinatou stonkou, ktorej hovoríme kaleráb. Farba stonky môže byť biela, zelená alebo fialová.

Mohutný zhluk tesne natlačených listov, ktorým hovoríme hlávka, vytvorili zase iní pestovatelia, ktorí vyberali semená kučeravého kelu z rastlín s tesne zoskupenými listami. Vznik kelu, ako ho poznáme dnes, bol dovŕšený približne v 1. storočí.

(Zdroj: Winston R.: Je evolúcia revolúcia?, 2012, upravené)

K ukážke č. 3 sa vzťahujú úlohy 15 – 19 .

15. Zakrúžkujte možnosť, ktorá platí pre ukážku.

A) Umelecký text, rozprávka.	C) Náučná literatúra, encyklopédia.
B) Vecný text, povesť.	D) Próza, scenár.

16. Zakrúžkujte možnosť, ktorá z ukážky č. 3 vyplýva.

A) Kučeravý kel sa vyvinul z horčice.	C) Na kapuste sa objavujú až 3 farby.
B) Kaleráb bol vyšľachtený z kučeravého kelu.	D) Predchodcom kučeravého kelu je dnešný kel.

17. Z prvej vety ukážky vypíšte 1 podstatné meno, na ktoré odkazujú podčiarknuté zámená.

18. Z poslednej vety ukážky vypíšte slovo so slabikotvornou spoluhláskou. _____

19. Z druhého odseku ukážky vypíšte slovo s neslabičnou predponou. _____

KONIEC TESTU